

96050

لعل

Civionica

HOUSE MAGAZINE OF HAL HYDERABAD DIVISION

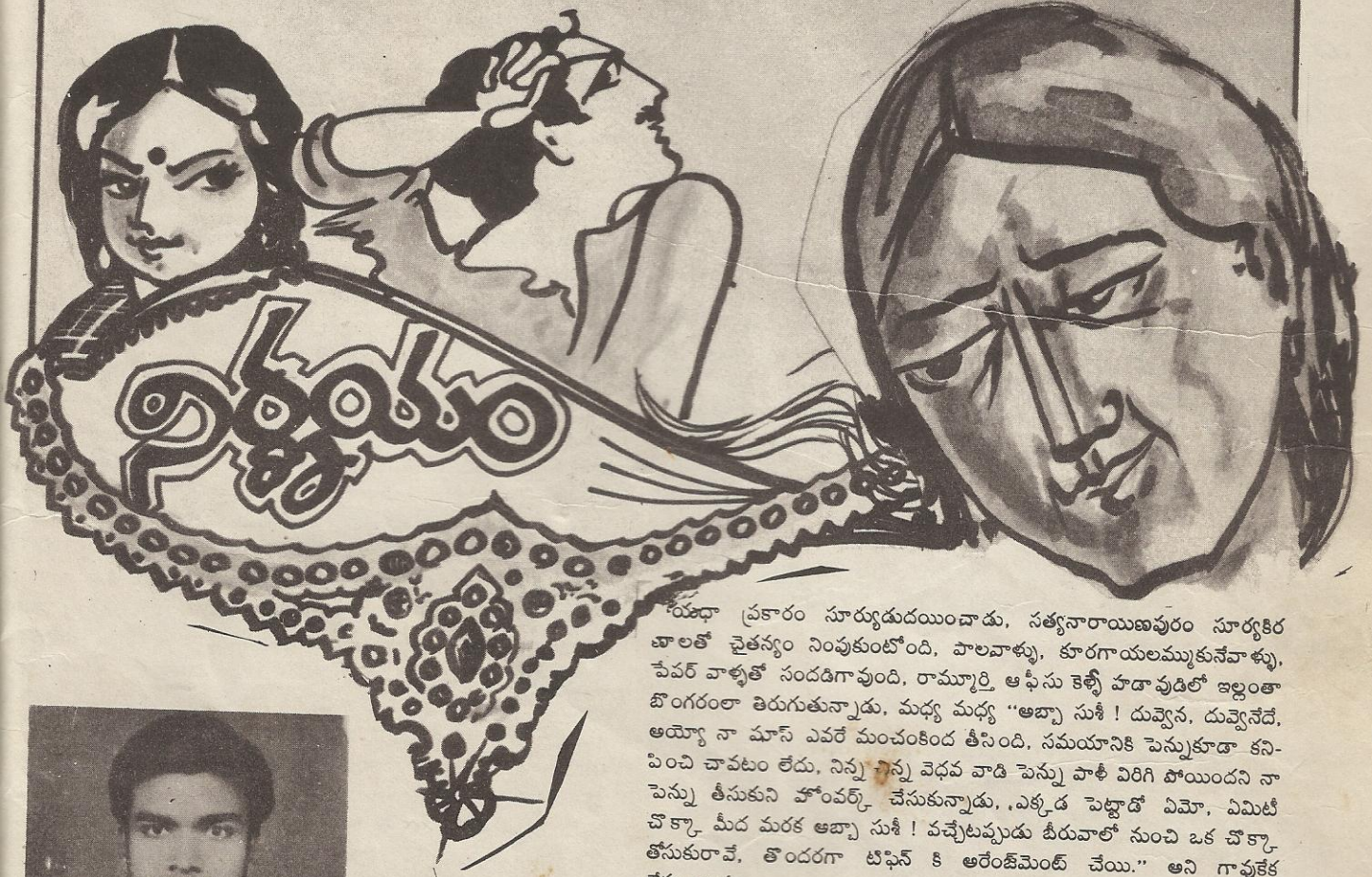
P. V. SUBBARATNAM
H. NO. 878
P. O. CIVIL
SECUNDERABAD-14/8

పవిత్రయాత్ర

జులై-సెప్టెంబర్ 1986

రమ్యచిత్ర

పి.వి. సుబ్బారాయుడు.
శ్రీ 6- సమయాజాలు

కథల పోటీలో బ్రత్రియం బహుమతి
పొందిన కథ

యాత్రా ప్రకారం సూర్యుడుదయించాడు, సత్యనారాయణపురం సూర్యకిరణాలతో చైతన్యం నింపుకుంటోంది, పాలవాళ్ళు, కూరగాయలమ్మకునేవాళ్ళు, పేపర్ వాళ్ళతో సందడిగావుంది, రామ్మూర్తి ఆఫీసు కెళ్ళి హడావుడిలో ఇల్లంతా బొంగరంలా తిరుగుతున్నాడు, మధ్య మధ్య "అబ్బా సుశీ! దువ్వెన, దువ్వెనేదే, అయ్యో నా మాస్ ఎవరే మంచంకింద తీసింది, సమయానికి పెన్నుకూడా కనిపించి చావటం లేదు, నిన్ను పెన్ను వెధవ వాడి పెన్ను పాశీ వెరిగి పోయిందని నా పెన్ను తీసుకుని హోంవర్క్ చేసుకున్నాడు, ఎక్కడ పెట్టాడో ఏమో, ఏమిటి చొక్కా మీద మరక అబ్బా సుశీ! వచ్చేటప్పుడు బీరువాలో నుంచి ఒక చొక్కా తీసుకురావే, తొందరగా టిఫిన్ కి ఆరెంజ్ మెంట్ చేయి." అని గావుకేక లేస్తున్నాడు.

ఆఫీసు ఇంటికి మూడుమైళ్ళ దూరంలో వుంది, ఒక్క ఐదునిమిషాలు ఆలస్యం అవుతే చాలు ఆఫీసరు తీక్షణ దృక్పథంతో ఒళ్ళంతా పొడుస్తాడు. అందుకే గంట ముందే బస్ స్టేజికి వెళ్ళి బస్ కోసం నిరీక్షిస్తుంటాడు, అతనికి తెలుసు బస్సులు సమయానికి రావని, అందుకే బస్లు రాకపోతే తనని తాను తిట్టుకుంటూ (గొణుక్కుంటూ) ఎదురు చూస్తుంటాడు, ఇంట్లో వున్నంత సేపు బస్ ల మీద, బాస్ మీద కోపం, కూడా ఆరుపుల రూపంలో వ్యక్త పరుస్తుంటాడు. 'హాని ఆఫీసు దగ్గరగా వెళదామంటే తనకి ఆఫీసు దగ్గరౌతుంది పెల్లలకు స్కూలు దూరమౌతుంది, వాళ్ళని' బస్ లో పంపిస్తే డబ్బు రెట్టంపవుతుంది, పైగా సమయానికి ఇంటికిరాకపోతే అనుమానాలు, భయాలు, ఆఫీసు దగ్గర ఇంటి అద్దెలు కూడా మెండుగానే వుంటాయి, ఇక్కడనుంచి వెళితేనే హాయిగా వుంటుంది, ఒక గంట ముందుగా బయలు దేరితే చాలు సమయానికి బస్ వస్తే పదిహేను నిమిషాలు ముందుగా ఆఫీసులో వుంటాడు,' అన్న ఈ ఆలోచనలతో ఇల్లుమారుడు.

ఇహ ఆ ఇంట్లో పక్కగదిలో నుండి, మృదు మధురంగా లో గొంతుకతో

రామాయణ శ్లోకాలు విని పిస్తున్నాయి, ఆ రామాయణ పారాయణం చేస్తున్న వారి పేరు రుక్మిణమ్మ గారు, ధర్మచింతన, భక్తి, తప్ప వేరే ధ్యాన వుండదు, ఇతర విషయాల్లో జోక్యం చేసుకోదు, ఎప్పుడన్నా పిల్లలు నానమ్మా అంటూ దగ్గర చేరితే చిన్ని చిన్ని నీతికథలు చెప్తు వాళ్ళని నవ్విస్తూ, తను నవ్వుతుంటుంది, ఈమె రామ్మూర్తికి తల్లి అవుతుంది.

ఇవాహితే భర్త ఆఫీసు కెళ్ళే వరకు, పిల్లలు స్కూలు కెళ్ళే వరకు గంజిలో పడ్డ ఈగలా తన్నుకుని అందరికీ అన్నీ అమర్చే సుశీల రామ్మూర్తికి ధర్మపత్ని. రామ్మూర్తి ఆఫీసు కెళ్ళి సాయంత్రం ఆరు గంటలకు ఇంటికి వస్తాడు, పిల్లలు మధ్యాహ్నం భోజనాలకి వచ్చి తినేసే వెళ్ళి తిరిగి సాయంత్రం నాలుగు గంటల దాకా రారు వాళ్ళు వచ్చేవరకు కుట్టు, అల్లికలు అల్లుకుంటూ అత్తగారితో సంభాషణలు సాగిస్తుంటుంది. ఈ మధ్య రుక్మిణమ్మగారికి బి.పి ఎక్కువయింది. కళ్ళు సరిగ్గా ఆనటం లేదు. అందుకే చేదోడు వాదోడుగా వుంటోంది. కళ్ళ జోడు పెట్టుకుని రామాయణంలోని ఒక్కో పదం చదువుకుంటూ గడుపుతుంటే ఏమి పనిలేనప్పుడు సుశీల ఆవిడ దగ్గర కూచుని వింటుంటుంది. ఎంత వొట్టో నలతగా వున్నా 5 గంటలకు స్నానం చేసి మడిగట్టుకుని ఒక గంట ధ్యానం చేయనిదే వుండలేదు. ఇటు అత్తగారికి సహాయం చేయాలో, వంట చేయాలో, భర్తకి అవి ఇవి అందించాలో తెలియక తికమక పడుతుంటుంది. పాపం పిల్లలు వాళ్ళ పని వాళ్ళు చూసుకుంటుంటారు. రుక్మిణమ్మగారు కొడల్ని ఏమి ఇబ్బంది పెట్టక తన పని తాను తడుముకుంటూ చేసుకుంటుంది. అవును మరి తన కొడుకు ఆఫీసు కెళ్ళేవరకు కొడల్ని ఏదోఒక పని చెప్పి విసిగిస్తుంటాడు. తను కూడా ఇబ్బంది పెట్టే ఎలాగనేమో? స్నానం చేయాలంటేనే కష్టం. ఎందుకంటే బ్రాత్రామ్ తమ గదికి కొద్ది దూరంలో వుంది, ఇంటికి బ్రాత్రామ్ మధ్యలో నాపరాళ్ళు సరిగ్గా పరవలేదు, ఎత్తుపల్లాలు వుంటుంది ప్రదేశం, అందుకే అక్కడ ఏ రాయి అన్నా తగిలి కింద పడుతుందేమో నన్న భయం. కొడలు బాయిలర్ లోని నీళ్ళు బక్సిట్లో తోడి బ్రాత్రాంలోకి పెట్టి అత్తగారిని బ్రాత్రాం దాకా తెచ్చి వదలి తిరిగి స్నానం చేశాక తీసుకెళుతుంది, రుక్మిణమ్మ గారి తరువాత సుశీల స్నానం చేసి టీఫను అవి రెడి చేస్తుంటుంది. తరువాత రామ్మూర్తి, పిల్లలు స్నానం చేస్తారు. ఎప్పుడన్నా మరి పని ఎక్కువగా వున్నప్పుడు నీళ్ళు మాత్రం బ్రాత్రాంలో పెట్టి వెళ్ళి పోతుంది, రుక్మిణమ్మగారు తడుముకుంటూ వెళ్ళి స్నానం చేస్తుంది. స్నానం చేసి మడిగట్టుకున్నాక ఇంక ప్రాణం హాయిగా వుంటుంది. దేవుడి సన్నిధిలోకొసేపు కళ్ళు మూసుకుని ధ్యానం చేయవచ్చు.

* * *

“దబ్”

అన్న చప్పుడు వెంటనే అబ్బా అన్న చప్పుడు విని సుశీల ఒక్కడుటన ఇంట్లో నుంచి బయటికి వచ్చింది కింద పడి లేవడానికి ప్రయత్నిస్తున్న అత్తగారు కనిపించింది. “ఏమండి అత్తగారు పడిపోయారు” అని కేక వేసి ఆమెని లేపడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ కూర్చో పెట్టగలిగింది. సుశీల కేక విన్న రామ్మూర్తి ఒక్కసారిగా బయటికి వచ్చి తల్లిని పట్టుకున్నాడు, రుక్మిణమ్మగారికి మాట రావటం లేదు. వయసొస్తుంది, ఎక్కడన్నా దెబ్బతగిలితే ఓర్పుకునే వయసు దాటింది. నెమ్మదిగా ఇద్దరు అసరాగ పట్టి బెడెరాంలో మంచం మీద పడుకోబెట్టారు. తల్లిని ఆ పరిస్థితిలో చూసిన రామ్మూర్తికి బళ్ళు మండిపోయింది. “నీ కసలు బుద్ధుందా! అమ్మను బ్రాత్రాం దాకా రోజూ తీసుకెళ్ళావుగా నీ కేం మాయరోగం వచ్చింది. ఈ రోజు అమ్మను తీసుకెళ్ళలేదు? అని కసురుకున్నాడు. దానికి సుశీల “నేనేం కావాలని చేయలేదు, రోజూ తీసుకెళ్ళటం లేదూ, ఏదో ఈ రోజు తలకాయ నొప్పి గా వుందని కాసేపు నడుము వాలుద్దామనుకున్నాను. అయినా నా ప్రారబ్ధం కాకపోతే ఈ కాస్త అలస్యానికే అత్తగారు స్నానానికి బయలుదేరాలా, బయలు దేరినా కింద పడతా ఆంటూ” ఆరున్నోక రాగం ఆలపించింది.

ఆమెనేమనలో తెలియక డాక్టరును పిలుచుకురావడం కోసం బయలుదేరాడు.

డాక్టరిని తీసుకొచ్చాక, ఆయన రుక్మిణమ్మగారిని పరీక్షించి దెబ్బ నెత్తి మీద తగలడంవల్ల చాలా అవెసెట్ అయి బి.పి. రెయిట్ అయిందని అందుకే స్పృహ కోల్పోయిందని, తిరిగి స్పృహ వచ్చేదాకా ఏమి చెప్పలేమని అన్నాడు. ఒక ఇంజక్షను, కొన్ని మందులిచ్చి స్పృహ రాగానే పాలతో పాటు ఇమ్మని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు, ఏమన్నా అవసరం వస్తే హాస్పిటల్ ప్రక్కనే కాబట్టి వచ్చి చెప్పే.

తనొస్తా నని చెప్పాడు. సాయంత్రం దాకా స్పృహ కొద్దిగా వస్తున్నా పూర్తిగా తెలివి రాలేదు. కాస్త తెలివి వచ్చినప్పుడు తల్లికి పాలు చెంచాతో నోట్లో పోస్తున్నాడు. రామ్మూర్తి చూపులు నోస్తే జంగా వున్నాయి, తనని కనీ పెంచిన తల్లికి కన్నీటి అవసరాలు చూడలేని మూర్ఖుడు తను, ఎప్పుడు నోరు తెరిచి ఏమి ఆడగలేదు. ఎప్పుడన్నా చీరలు తీసుకు వస్తే, ‘నాకెందుకురా ఇంట్లో వుండేదాన్ని పార్టీలకి వాటికి మీరు బయటికి వెళతారు కాబట్టి కొడలుకు కనియరా అని’ అనేది. ఆట వంటి నిస్వార్థపరులైన అమ్మ ఈరోజు అచేతనంగా పడుకునుంది రామ్మూర్తి కళ్ళు నీళ్ళను ధారాపాతంగా వర్షిస్తున్నాయి.

అధరాత్రి రుక్మిణమ్మ గారికి కొద్ది కొద్దిగా స్పృహ వస్తుంది. మంచి...నీళ్ళు - మంచి...చి...నీళ్ళు అని నెమ్మదిగా అంది, ఎవరూ దగ్గర లేరు. పోనీ తనే టేబుల్ దాకా వెళ్ళి నీళ్ళు తాగుదామని లేచి నెమ్మదిగా తడుముకుంటూ వెళుతోంది ఇంతలో ప్రక్క గదిలో నుండి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

“ఏమండి అత్తయ్యగారి మెళ్ళో ఒక చంద్రహారం వుండేది చూశారా అది కనిపించడం లేదు, ఎక్కడ పెట్టిందో, లేక ఎక్కడన్నా పెడితే, మనకు తెలియదు, ఆవిడ ఒకవేళ.....

“సుశీలా” పెద్దగా అరిచాడు రామ్మూర్తి, ‘తల్లి చావు బతుకులమద్య వుంటే తన తల్లి గురించి కాక ఆమె మెళ్ళోవున్న హారం గురించి అలోచిస్తున్న భార్యను చూస్తుంటే రాక్షసిస్త్రీ రూపంలో తన పెళ్ళాంగా జన్మించిందేమో’ అని అలోచిస్తున్నాడు.

ఏమీ అనలేని ధైర్యత్వం అతన్ని ఆవరించింది. రేపట్నించి ఆఫీసు కెళ్ళి తరువాత తల్లి పూర్తిగా తెరుకునే వరకు తన భార్యయే చేదోడు, వాదోడుగా వుండాలి. ఇప్పుడు తనేమన్నా అంటే తన తల్లికి సహాయం చేయదేమో అన్న ఆలోచన అతని నవనాడుల్ని కుంగ దీర్చింది, తిరిగి సిగరెట్ పాకెట్ తీసుకొని తల్లి గదిలోకి వస్తుంటే ‘మర్రిపోవద్దు’ అన్న సుశీల వంక చురచురా చూసి తల్లి దగ్గర కూచున్నాడు అతనికి తెలియదు అతని తల్లి వారి మాటలు విన్నదని, నాల్గుగంటల సమయంలో లేచి ‘బాబు రామూ! నాన్న బేగ్ అటక మీద వుంది చూశావు దానిలో హారం వుంది తీసిస్తావు’ అన్న తల్లి వంక తమ మాటలు విన్నదేమో నని అనుమానం వచ్చింది నెమ్మదిగా వెళ్ళి బేగ్ బేగ్లో నుంచి హారం తెచ్చి తల్లి చేతికిచ్చాడు. దాని వంక ఒక సారి తేరిపారే చూసి “చూడు బాబు నేను ఇంకా ఎంత సేపుంటానో తెలియదు ఇదిగో ఈ హారం కొడలుకి ఇయ్యి బాబు” అన్నది. రామ్మూర్తి తల్లి వంక ధైర్యంగా చూసాడు అతడికి తల్లి తన మాటలు విన్నదన్న నిర్ణయానికి వచ్చేసాడు ‘అమ్మా’ అంటూ తల్లి పాదాలకు చుట్టుకొని భావురమన్నాడు. ‘లేరా లే ఎందుకలా చిన్న పిల్లాడిలా ఏడుస్తావు, ఇది మీ నాన్న నాకు ప్రేమతో చేయించిన కానుకరా ఆ కారుణ్య మూర్తి ఇచ్చిన ఈ హారంలో ఆయన పోయిన తరువాత ఆయన్ని చూసుకుంటున్నారూ, ఇదిగో ఇన్నాళ్ళకి నానుండి దీన్ని దూరం చేసి నీకిస్తున్నాను. బ్రాగ్రత్తరా’ అంటూ రామ్మూర్తి చేతిలో పెట్టింది. ‘అమ్మా’ ఇంత ప్రేమ, త్యాగం వస్తూ చూడ ఈ హారం తీసుకొని నా భార్య కీయలేనమ్మా ఈయలేను దీన్ని నేను సద్వినియోగం చేస్తాను. ఒక వేళ నా భార్య కిస్తే తాను దానిని మార్చేసి కొత్త నగలు కూడా చేయించుకుంటుంది, ఆ విపరీతాన్ని తాను చూడలేడు అనుకుంటూ ఆ హారాన్ని జేబులో వేసుకున్నాడు, అంతే తన బాధ్యత ఐనట్లు చలన రహితంగా వుంది పోయిందీరామ్మూర్తి కళ్ళనుండి ఆశ్రువులు ధారపాతంగా వర్షిస్తున్నాయి.

* * *

రామ్మూర్తి భార్య ఆ హారం కోసం ఇంకా ఇల్లంతా వెతుకుతున్నది. రామ్మూర్తి మాత్రం ఏమి మాట్లాడక చూస్తున్నాడు. అప్పుడప్పుడు రామ్మూర్తిని సాధిస్తుంటుంది. ఆ హారం సంగతి అత్తగార్ని అడగనందుకు, ఆమెకి కూడా అనుమానంగా వుంది రామ్మూర్తి మీద, అత్త, భర్త ఏమన్నా లాలుచి పడ్డారేమో నని.

రామ్మూర్తి లోలోపల నవ్వుకుంటున్నాడు. అవును తన భార్య కెలా తెలుస్తుంది, తాను ఆ హారం అమ్మి పక్కనున్న మాజ్జారు మీద దంపతీల ఇద్దరు కూతుళ్ళకు వివాహాలు జరిపించాడు. వాళ్ళు మొదలు వొప్పుకోలేదు. తర్వాత తన తల్లి చివరి కోరిక అని చెప్పగా ఊరుకున్నారు. వారుసుఖంగా కాపురాలు చేస్తుంటున్నారు. ఇప్పుడు రామ్మూర్తికి ఏంతో తృప్తిగా వుంది. ఆ హారం అమ్మి ఒక సత్కార్యం జరిపించినందుకు. తనకు తెలుసు అతని తల్లి తండ్రుల ఆత్మలు శాంతిస్తాయని.